EXTRA NUMMER

VAN DEN

JAVA-BODE

van Donderdag 16 Junij 1864.

NEDERLANDSCH-INDIE.

BATAVIA.

In den namiddag van gisteren kwam alhier ter reede het stoomschip *Oenarang*, gezagvoerder Kramer, aanbrengende de europesche mail-berigten, loopende tot 10 Mei jl., waaruit wij vooreerst het volgende mededeelen.

Met deze boot kwamen aan de volgende passagiers.

de Heeren Brossard, de Corbigne, Cramer en echtgenoot, Bake, Vincent, Guy, Hein, Keex, Dr. van Leeuwen, Mevrouw de Wedw. van Leeuwen en één Kind, Mej. Mary Goss.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TELEGRAPHISCH OVERZIGT.

Het Engelsche gouvernement heeft van Oostenrijk de verzekering ontvangen, dat de Oostenrijksche oorlogschepen alleen naar de Noordzee waren gezonden, om de Elbe en Wezer te beveiligen.

De Romeinsche regering heeft van het Italiaansche gouvernement verzocht de in vrijheid stelling van een cardinaal, die wegens hoogverraad was gearresteerd.

In Griekenland bestaat veel oppositie tegen graaf Sponneck, 's' konings bijzonderen raadsman.

De Heer Layard heeft in antwoord op eene daartoe betrekkelijke vraag verklaard, dat gegronde hoop bestond op het hervatten der vrienschappelijke betrekkingen met Brazilie.

Graaf Russell heeft geweigerd audiëntie te verleenen aan de afgevaardigden van Sleeswijk-Holstein, dat getracht heeft, op de Conferentie te worden vertegenwoordigd.

Het Engelsche garnizoen zal Corfu op den 3den Junij verlaten. De vestingwerken zullen niet worden geslecht.

In eene in de open lucht gehouden meeting te Londen zijn Lord Shaftesbury en de Heeren Gladstone, Kinnaird en Seely beschuldigd van een ongepasten invloed op Garibaldi uitgeoefend, en hem te hebben overgehaald Engeland te verlaten.

De zitting der Fransche kamers is op nieuw geprorogeerd. Dit maal tot 19 Mei aanstaande.

Het congres te Washington heeft de invoerregten tot 1 Julij a. s met 50 pCt. verhoogd. Men verwachtte echter, dat de senaat dit besluit zou wijzigen.

LAATSTE TELEGRAM.

Amsterdam, 18 Mei. *Koffijveiling te Amsterdam*: goed ordinair 1 ct. lager dan April; particuliere suiker Maart-prijzen.

ALGEMEEN OVERZIGT.

(*Particuliere Correspondentie.*)

25 April—7 Mei.

Even als geheel Europa, zult gij ook met verbazing de tijding vernemen, dat de Denen, na de Duppelerschansen tot het uiterste te hebben verdedigd, Fredericia hebben ontruimd. Zij hebben dus geene belegering afgewacht, waartoe de Duitsche mogendheden nu zouden overgegaan zijn. Zij zijn naar Funen terug getrokken, hebben het oorlogsmaterieel en de ammunitie medegevoerd, en de kanonnen vernageld. De Pruissische en Oostenrijksche troepen hebben daarop de stad bezet, en maken zich gereed de vestingwerken te slechten. Waaraan deze verandering van krijgstaktiek van de zijde der Denen moet worden toegeschreven, is niet bekend. Sommigen houden het voor het gevolg van een bepaald strategisch plan, anderen schrijven het toe aan moedeloosheid. *Waar* is het dan ook, dat de krijgsgevangenen, door de Pruissen in de Duppelerschansen gemaakt, zoowel ligchamelijk als zedelijk, een treurigen indruk op den aanschouwer maakten; hunne uitrusting was jammerlijk, eenigen liepen op klompen, velen beklaagden zich over het bestuur van Koppenhage, enz.

Goed onderrigte bladen meenen evenwel, dat het verlaten van Fredericia moet worden toegeschreven aan den raad van Engeland. Weldra zal dan geheel Jutland, mogelijk ook wel het eiland Alsen in de magt der bondgenooten zijn, en is dit geschied, dan zal de wapenstilstand wel moeten volgen, alleen reeds omdat Oostenrijk en Pruissen niet bij magte zouden zijn, om de militaire operatiën aan gene zijde der zeestraten voort te zetten.

De Oostenrijksche zeemagt uit de Middellandsche zee is noordwaarts gestevend, en voor den mond der Elbe aangekomen. Dit heeft tengevolge gehad, dat Engeland zijne Kanaalvloot te Duins heeft vereenigd, dus slechts vijftig uren van de Oostzee. Het Oostenrijksche gouvernement heeft evenwel aan Engeland de stelligste verzekeringen gegeven, dat zijne vloot, *voor als nog*, geen bevel had de Oostzee in te stevenen, maar zich zoude bepalen tot het beschermen van den Duitschen handel tegen de Deensche kaperschepen.

Wat de Conferentie betreft, deze vordert nog niet veel, zij heeft nog slechts weinige zittingen gehouden, het voorstel van den wapenstilstand is afgesprongen, op de weigering der Denen, die bepaald verklaard hebben, de blokkade niet te willen opheffen. Dit stelden de beide Duitsche mogendheden als hunne voorwaarden tot den wapenstilstand, als ook de ontruiming van het eiland Alsen.

De groote moeijelijkheid ligt hierin, dat Frankrijk zich niet *stellig* genoeg gezind betoont, om in vereeniging met Engeland Denemarken krachtdadig te beschermen, tegen den overmoed der beide Duitsche staten. De bijna onverschillige houding, die de keizer der Franschen, welke zich anders zoo sterk doet gelden, thans aanneemt, is ook dan, als zij geene aanleiding tot achterdocht geeft, een hoogst opmerkelijk verschijnsel. Pruissen zet zich zeer op den voorgrond en matigt zich bijna alleen de eer toe, de Duppeler schansen te hebben genomen. Koning Wilhelm is dan, zoo als ik u reeds meldde, dadelijk naar het tooneel des oorlogs vertrokken en heeft zich voor het geheel bezetten van Jutland verklaard. De Pruissen brengen de hoogten van Duppel in een toestand, geschikt om van daar den Alsen-sond en den oever van het eiland Alsen te kunnen bereiken. De generaal Lindecron heeft zich bij den terugtogt naar Alsen met een corps van 5,600 man naar de uiterste punt van Jutland begeven, en zich achter de Lymfiord op het eiland Mörs in veiligheid gesteld.

In Weenen schijnt men nog veel bezwaar te vinden in het bezetten van geheel Jutland. De staatkunde van den heer von Rechberg is er verre van populair. Een der meest geachte bladen laat er zich alzoo over uit: „De heer von Bismarck, die den Pruissischen staatswagen ment, heeft den onzen vastgemaakt aan den zijnen en neemt ons met de grootste welwillendheid op sleeptouw. Als Duitschers hebben wij te zamen bij Duppel de overwinning behaald, maar Oostenrijk heeft zich op den achtergrond laten dringen. De koning van Pruissen heeft zich naar het oorlogstooneel begeven en neemt de hulde aan, die den overwinnaar toekomt." Het Oostenrijksche gouvernement moet nu evenwel de zaken aanzien; eene bepaalde afkeuring van het bezetten van Jutland zou het terugroepen van het Oostenrijksche corps tengevolge moeten hebben, en dit kan men in Weenen in geen geval verlangen.

De aandacht der verbonden mogendheden schijnt nu vooral gevestigd te zijn op het vruchtbare eiland Funen. Men beweert dat met den aanleg van krachtige batterijen op den Jutschen bodem, het overschepen van een aanzienlijk corps troepen, over de niet zeer breede Kleine Belt, met goed gevolg zou kunnen worden ondernomen, — Op Funen ligt de generaal Gerlach met 12 à 14000 man.

In Denemarken rekent men dat, in weerwil der geleden verliezen, de Deensche krijgsmagt nog op 40,000 man bruikbare troepen kan geschat worden, en dat het, met de opbrengst der oorlogsbelasting nog geenszins aan de middelen zal ontbreken, om den oorlog met kracht voort te zetten.

In Engeland heeft het overhaast vertrek van Garibaldi tot veel ontevredenheid aanleiding gegeven, men verdiept zich nog altijd in gissingen naar de reden. Dat hier gedacht moet worden aan zorg voor de gezondheid van den Italiaanschen Patriot, wordt door niemand aangenomen. Zijn in de laatste dagen gevolgde leefregel, is niet die voor een man, welke zich wegens ziekte of zwakheid moet ontzien. De republikeinen houden vol, dat Frankrijk op zijn vertrek heeft aangedrongen; zoo werkelijk de alliantie van de twee magtigste staten der wereld afhankelijk is geweest van het vertrek van slechts één man, dan zoude deze omstandigheid de beide gouvernementen dier staten juist in die mate verkleinen, als zij de belangwekkendheid van dien éénen persoon deed toenemen. Maar de wind kon ook wel uit eenen anderen hoek waaijen, zoo dacht ik; toen ik las, dat de politie in Weenen de vrije circulatie belemmerd heeft van het telegrafisch berigt uit Londen, welks inhoud was, „dat de Prins van Walis den 22sten „een bezoek had gebragt aan Garibaldi." Het is eene willekeurige doellooze daad, want iedereen heeft toch uit de buitenlandsche dagbladen vernomen, waarvan de censuur voor de binnenlandsche bladen een geheim heeft trachten te maken; dus kon het wel de gevoeligheid zijn van Keizer Frans Joseph en niet die van Napoleon, welke zich beleedigd heeft gevoeld door de hulde, welke het Engelsche volk aan den Italiaanschen volksbevrijder gebragt heeft.

Het Engelsche volk, dat zich overtuigd hield, dat het verblijf van zijnen geliefden held in zijn midden verkort is door de kuiperijen van eene hem vijandig gezinde partij, heeft het hierbij niet laten berusten. In eene volksvergadering hebben zij een besluit genomen, waarin zij verklaren overtuigd te zijn, „dat het gouvernement den beroemden gast met schending der beginselen van vrijheid heeft verdreven," zij wilden door eene openbare demonstratie van hunne verontwaardiging blijken geven.

Op den bepaalden dag had de demonstratie dan ook plaats, en trad een der leiders op, die zich heftig beklaagde over deze aanranding der vrijheid; dadelijk trad een politiebeambte tusschenbeide, en gelastte de leiders uiteen te gaan; zij voldeden onder protest aan dit bevel, maar deden een heftig beklag plaatsen over deze onverantwoordelijke inbreuk „op het regt van openbare vereeniging." Eene deputatie begaf zich naar den minister van Binnenlandsche zaken, maar geen voldoend antwoord ontvangende, besloten zij, bij eene volgende op den 30sten bepaalde demonstratie, zich tegen de politie te verzetten; deze zoude dan arrestatien moeten doen, en zulks ten einde de vraag, of zulke vergaderingen al of niet wettig zijn, door den bevoegden regter te doen uitmaken.

Als eene bijdrage tot de kennis van de tegenwoordige binnenlandsche staatkunde van het kabinet der Tuilerien strekt het volgende:

In Junij moet, gelijk men weet, het één derde gedeelte der algemeene raden vernieuwd worden. De minister Boudet schijnt niet voornemens, het door zijnen voorganger, den hertog van Persigny, aangenomen stelsel der officiële kandidaten te handhaven. De prefecten zouden namelijk uitgenoodigd zijn, om, zoo ook de wedijverende kandidaten mannen zijn, die gelijkelijk te goeder naam staan, en die geacht kunnen worden, dat zij de tegenwoordige orde van zaken evenzeer zijn toegedaan, eene strikte onzijdigheid in acht te nemen.

Bij het Fransche gouvernement zijn ook bevredigende opheldering ontvangen uit Washington, met betrekking van het, door het congres aldaar, ten aanzien van Mexico genomen besluit. Het uitvoerend bewind zou in geen geval, er zijn zegel aan gehecht hebben. Den 20sten April zijn de Keizer en Keizerin van Mexico aan boord gegaan; den 20sten Mei zullen zij waarschijnlijk te Vera-Cruz aankomen onder het gelui der klokken. Eene nationale hymne zal gezongen worden, op verlangen van den Keizerin gecomponeerd, door een Franschen toonkunstenaar. Mexico zal dus aan Frankrijk niet alleen regering, administratie, krijgsmagt en financiën, maar zelfs zijn volkslied verschuldigd zijn.

In Afrika wordt het ook onrustig; in de Fransche provincie Oran zijn de Algerijnsche Arabieren opgestaan; eene kolonne Fransche troepen onder den kolonel Beauprêtre is er het slagtoffer van geweest, zij bestond uit 250 man; na een terugtogt van 40 mijlen door de woestijn is die kolonne, in weerwil harer dapperheid, bezweken. De opstand was veroorzaakt door eene voorspelling der Marabouts, inhoudende, dat de Muzelmansche Messias in den loop van het jaar 1864 onder de zijnen zou opstaan; en nog in dat zelfde jaar alle Christenen uitroeijen. Dadelijk heeft het bestuur zijne maatregelen genomen, zoodat men nu meldt, dat men den opstand meester is.

Niet om godsdienstige, maar om finantiële belangen is in Tunis een opstand losgebarsten tegen den Bey. Hij had de drukkende belasting van 36 piasters voor elk hoofd verdubbeld; dit verbitterde de bevolking en zij ging tot verzet over. De opstand heeft laatstelijk eene belangrijke uitbreiding verkregen, 20,000 Bedouïnen hebben alle gemeenschap met de hoofdstad afgesneden en bedreigen Monastir, evenwel bleef alles op de Fransche grenzen rustig. In Marokko spreekt men ook van onlusten.

Keizer Napoleon heeft het tweede Japansche gezantschap in een plegtig gehoor ontvangen. De gezanten hebben den Keizer bekend gemaakt met de zwarigheden, waarmede de Taikoen te worstelen had, wat betreft de uitvoering van het met Frankrijk gesloten tractaat. De Keizer heeft in zijn antwoord vooral het belang doen uitkomen 't welk het gouvernement van Japan heeft, om het regt der volkeren, 't welk de Europesche regeringen, allen zonder onderscheid, ook in de verst afgelegen landen zullen handhaven, te eerbiedigen. De aanspraak der Japansche gezanten is eerst door den tolk uit het Japansch in het Hollandsch, en door den tolk der Fransche legatie uit het Hollandsch in het Fransch overgebragt.

In Spanje begint men wat groote ondernemingen betreft, ook te herleven. Zoo heeft de ingenieur Laya een plan ontworpen tot het graven van een groot kanaal door Spanje, tot vereeniging der beide Zeeën; hierdoor zou het bezit van Gibraltar voor Engeland alle nut verliezen. De aanleg zou geene groote moeijelijkheden opleveren, en volkomen bereikbaar zijn. Men verzekert dat verscheidene ingenieurs en kapitalisten, zoo in Frankrijk, België, Nederland als Spanje de ontwerpen van den heer Laya hebben onderzocht en goedgekeurd.

Nederland mag zich verheugen weldra eene der vele bruggen voltooid te zien, die voor den aanleg der spoorwegen worden gevorderd, ik bedoel die over den IJssel bij Hattem. De draaibrug van deze, die ruim een el, boven haar vast standpunt was ineen gezet, en een gewigt van 50 à 60,000 pond heeft, is op de spil geplaatst; dit werk is met den besten uitslag verrigt, en wel zoo, dat de brug door één persoon open en digt kon gedraaid worden.

Het schijnt ook als zeker te kunnen worden beschouwd, dat voor de Rijn-centraal en staatsspoorwegen te Utrecht een gemeenschappelijk station zal worden ingerigt, en dat te dien einde, het thans bestaande station eene belangrijke uitbreiding zal ondergaan.

Te Rotterdam worden thans opmetingen gedaan voor het plan eener verbinding van den Holl. spoorweg met de staatsspoorwegen, door middel van een viaduct over de stad en over de rivier de Maas.

De veel bespoken vraag, „of Scheveningen eene zeehaven zal worden," is dezer dagen weder eene schrede nader tot de voleindiging gekomen. In eene vergadering der Maatschappij tot bevordering van Fabrieksnijverheid, is naar aanleiding van een brief van den minister van Binnenl. zaken, aan Ged. staten van Z. Holl., bij welken voor den aanleg eener haven te Scheveningen eene belangrijke bijdrage van 's Rijks wege wordt toegestaan, indien de provincie en de gemeente willen voorgaan, besloten, tot het indienen van gemotiveerde adressen aan de Prov. St. en aan den gemeenteraad, in het belang van dien aanleg, en tot het benoemen eener commissie, bestaande uit ingezetenen der residentie, ten bevordering daarvan, zoo wel als van de aansluiting van 's Gravenhage aan het algemeen spoorwegnet. De aan te leggen haven zou moeten dienen niet alleen ten behoeve der visscherij, maar ook als vlugthaven en voor de inrigting eener geregelde dienst van stoombooten van Scheveningen op Hartwich.

Het Paleis van Volksvlijt in Amsterdam zal waarschijnlijk in Junij voltooid zijn.

Als ik u nu nog zeg, dat in Griekenland het ministerie Conoris is afgetreden en een nieuw kabinet zich heeft gevormd, zoo men zegt onder Engelschen invloed met Balbis als voorzitter, hebt gij het voornaamste nieuws uit ons werelddeel, waarover de dagbladen handelen. Men spreekt ook nog van eene bijeenkomst van den Keizer van Oostenrijk, den Czaar en den koning van Pruissen om de Poolsche aangelegenheden te regelen; of dit evenwel waar is zal de tijd moeten leeren. Slaan wij nog even een blik op Amerika, waar men nog steeds den oorlog ziet voortduren. Wel verheft zich tusschenbeide eene stem voor eene schikking, maar de partij die onderwerping van het Zuiden verlangt, blijft nog altijd te sterk. De Federalisten spannen alle krachten in om een beslissenden slag te slaan, vooral wegens de ophanden zijnde verkiezing van een nieuwen President, waarbij het beslist zal worden, of het tot dus ver volgehouden plan, "de onderwerping van het Zuiden" zal worden voortgezet, dan wel of men tot een vergelijk zal trachten te komen.

Het krijgsgeluk schijnt evenwel meer de zijde der Seperatisten te kiezen. Zij hebben het fort Pillow aan den Mississippi veroverd, en zijn aldus weder in staat de vaart op die rivier te stremmen. Hunne kapersschepen brengen de Noordelijken gevoelige nadeelen toe; de Federalistische Generaal Banks heeft in Louisiana eene zware nederlaag geleden.

Laatste telegrafische berigten.

De Paus is weder ongesteld.

Het Engelsche fregat *Aurora* is naar de Oostzee gezonden, en alle schikkingen zijn gemaakt, om het geheel escader oogenblikkelijk tot elke dienst, die van hetzelve gevorderd mogt worden, gereed te doen zijn, om te verhinderen zoo het noodig ware elke daad, die de regtstreeksche vernietiging van Denemarken zoude ten doel hebben. Van de zijde van Oostenrijk wordt bepaaldelijk verzekerd, dat de oorlogschepen dier mogenheid *niet* naar de Oostzee zullen stevenen.

POLITIEK OVERZIGT.

In onze politiek is het op dit oogenblik zeer stil. De leden der tweede kamer arbeiden in de secties, en er zijn geene gewigtige kwestien aan de orde. Het verslag der commissie over de toelichting van het koninklijk besluit betrekkelijk de regeling der gouvernements-suikercultuur op Java, is dezer dagen bekend geworden, en zoo als het uit de zamenstelling der commissie (de heeren Mijer, van Bosse, Dullert, Gevers Deynoot en van Nispen van Sevenaer) te wachten was, heeft zich in haar boezem eene meerderheid die goedkeurt en eene minderheid die afkeurt gevormd.

NEDERLAND.

Staten-Generaal. — Tweede kamer.

De tweede kamer heeft den 7den dezer weder eene zitting gehouden. Behalve de aanneming van eenige wets-ontwerpen van betrekkelijk weinig belang, liepen de discussien hoofdzakelijk 1o. over het ontwerp tot verlenging met 2 jaren van den termijn tot invoering der nieuwe regterlijke organisatie, en 2o. over het voorstel van den heer Cool c. s. tot aanvulling der tegemoetkoming aan de slaveneigenaren op St. Martin.

Heden, Maandag, ten 11 ure is de wet *nopens het onderwijs in de Indische land-, taal- en volkenkunde* aan de orde.

— Thans is rondgedeeld het rapport der commissie, benoemd om verslag uit te brengen over de nota van toelichting tot het koninklijk besluit van 20 Julij 1863, betrekkelijk de *regeling der gouvernements-suikercultuur op Java.*

— Door den minister van kolonien zijn wederom een aantal stukken medegedeeld, strekkende tot inlichting op het adres van den heer *Stieltjes*, betrekkelijk den *Spoorweg van Samarang naar de Vorstenlanden.*

Onder deze stukken komt de navolgende nota voor:

Batacia, 24 Februarij 1864. Toen de heer *de Bordes*, hoofdingenieur van de Nederlandsch-Indische Spoorweg-maatschappij, naar Samarang vertrok, verzocht ik hem zoo spoedig mogelijk het terrein tusschen Ambarawa en Tempoeran op te willen nemen.

Daaraan heeft hij voldaan, en bij particulier schrijven van den 17den dezer deelt hij mij het volgende over zijne bevindingen mede: „Te Salatiga had de heer *Henket* de beleefdheid mij het ontwerp van den spoorweg te laten zien, en uit het profil bleek dadelijk, dat die weg niet te vergelijken is met de Sommeringer- en Bhorghant spoorwegen. Geen tunnel, twee viaducten van slechts, geloof ik, 30 el lengte, weinig diepe inkappingen; in één woord, een weg die alleen vele grondwerken zal vorderen.

„Wanneer men nu overweegt dat op den Bhorgant zijn 2535 yards tunnel, 708 yards viaduct van 45 tot 139 voet hoogte, dat de Sommeringer heeft 12,000 à 13,000 strekkende el Wand- und Stutzmauern, 4000 el tunnel, 16 viaducten van 24 tot 216 el lengte en van 10 tot 43 el hoogte, dan is er geene vergelijking te maken tusschen de kosten van die wegen en dezen beroemden bergweg.

„Ik had mij een denkbeeld van het terrein gemaakt en dacht een wild en woest landschap met steile afgronden en diepe kloven te zien, en het is een heel bebouwd land met groene sawa's en schoone koffijtuinen.

„Van Salatiga zijn wij in een rijtuig over Getas met 4 hollende paarden gereden tot op 4 palen van Tempoeran en naar die plaats gewandeld.

„Des nachts hebben wij bij den heer *Pietermaat* gelogeerd, en toen te paard langs den geprojecteerden spoorweg over den weg naar de Toentangbrug gereden. Het terrein is bergachtig met sterke golvingen, maar nergens zijn de glooijingen zóó, dat de spoorweg niet langs deze kan getraceerd worden, hetgeen trouwens reeds gedaan is, zoo als ik boven schreef. *De finantieel onmogelijke weg zal dus zeker gemaakt en de maatschappij daardoor niet geruineerd worden.*"

Na nog eenige bijzonderheden omtrent den prijs der materialen medegedeeld te hebben, schrijft de heer *de Bordes* nog: „In één woord, ik ben ZEER *tevreden*. In de volgende week ga ik de lijn verder zien van Tempoeran naar Solo en Djokdjo, en indien deze niet tegenvalt ben ik zeer gerust."

Dit schrijven van den heer *de Bordes* heb ik gewigtig genoeg geacht Uwer Excellentie mede te deelen.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie;
(*get*) L. A. J. W. SLOET.

SCHEEPSBERIGTEN.

NEDERLANDSCHE HAVENS.

Aangekomen.

BROUWERSHAVEN. 2 Mei. *Jan van Galen*, de Boer, Java; *Hollandia*, Wap, do. — 3 *Constantia*, Overgaauw, do.; *Java*, Mann, do. — 5 *Susanna Johanna*, Peters, do.; *Duisburg*, Holljes, do.

TEXEL. 3 Mei. *Baron v. Hardenbroek*, van Rossum, Java. — 4 *Quartet*, Mulder, do.; *Koerier*, Karst, Padang. — *Marinus en Willem*, Buyser, Java. — 7 *Wilh. Johanna*, Anderson, do.

ZIERIKZEE. 3 Mei. *Bilderdijk*, Viëtor, Banjoewangi.

Vertrokken.

BROUWERSHAVEN. 25 April. *Johannes Martinus*, Dalloyaux, Singapore. — 28 *Ary Scheffer*, Kunst, Bat. — 1 Mei. *Lichtstraal*, Wierikx, do.; *Philips v. Marnix*, Ruyven, do. — 3 *Helena*, Dil, Makassar. — 5 *Noach*, Ulrich, Bat. — *Kortenaar*, Schuchard, do.; *Souburg*, Swart, do. — 8 *Mercator*, v. d. Woude, do.

HELLEVOETSLUIS. 2 Mei. *Isis*, Torley Duwel, Bat. — 4 *Presid. Plate*, Harten, do. — 6 *Macassar*, Vitringa Coulon, Makassar.

TEXEL. 29 April. *Elise Henr.*, Deterding, Bat.; *Zes Gezusters*, Rutgers, do. — 3 Mei. *Nieuw Holland*, Witting, do.; *Drie Gebroeders*, Wehdemijer, do. — 4 *Batavia*, van Dolder, do.; *Mathilda*, Fekkes, Samarang. — 5 *Mentor*, Duinker, Padang.

Zeilklaar.

BROUWERSHAVEN. 9 Mei. *Joan*, Cherpion, Padang.

HELLEVOETSLUIS. 9 Mei. *Huydecoper*, Reinders, Bat.; *Maria Elisabeth*, Bonjer, do.

VREEMDE HAVENS.

Aangekomen.

LONDEN, 25 April. *H. Leduna*, v. d. Briuk, Schiedam om voor Batavia te laden.

WIGHT. 28 April. *Prins Carl*, Bergman, Bat. (u. Rotterdam).

FALMOUTH. 30 April. *Dygden*, Ahrenberg, Passoeroean.

LIVERPOOL. 25 April. *Oceaan*, Smit, Amst. in lading n. Batavia.

ST. HELENA. 16 Maart. *Juno*, Nicolai, Java vertrok n. Amst. — 19 *Isaäc de Costa*, Klein, do. do. 20 n. Rott. — 22 *Doelwijk*, Hoefman, do. do. 23 n. do. — 24 *Ruddenkerk*, Peerlink, do. do. 26 n. do. — 29 *Dolphijn*, Gollards, China do. n. Liverpool.

KAAP DE G. HOOP. (Tafelbaai). 24 Febr. *Estafette*, Oepkes, Amst. vertrok 5 Maart n. Rangoon. — 18 Maart. *Gouv. v. Swieten*, v. Boven Fagg, Japan (n. Londen).

NEW-YORK. 13 April. *Walcheren*, v. d. Heyden, Batavia.

Vertrokken.

KAAP DE G. HOOP. 13 Maart. *Watergeus*, Giezen, (v. Java), Amst.

Gepasseerd.

DOVER. 21 April. *Gerard Pieter Servatius*, Wamsteker, Amst. n. Bat.

GOUDSTAART, 22 April. *Loevesteyn*, Hulshof, Rott. n. Batavia.

PLYMOUTH. 23 April. *Julia*, v. d. Tas, Amst. n. Batavia.

ASCENSION. 22 Maart. *Sir Robert Peel*, Lange, Java n. Amst. — 2 Apr. *County of Ayr*, Mc. Nicol, do. n. Rotterdam.

ST. HELENA. 16 Maart. *Nijverheid*, Schaap, Java n. Nederland.

Zeilklaar.

LIVERPOOL. 6 Mei. *Cherokee*, Torrance, Batavia,

Scheepstijdingen.

ROTTERDAM 9 Mei. Volgens particulier schrijven van kapt. Muysson, voerende het Nederl. barkschip *Maria Louise Antoinette*, van Java naar Nederland, is hij 28 Maart te Ascension aangekomen en hoopte den volgenden dag de reis voort te zetten.

Verder rapporteert kapt. Muysson, dat hij op 20o 40' ZBr. en 87o 56' OL. gepraaid heeft de bark *van der Palm*, kapt. van Katwijk, hebbende 16 dagen reis van Padang naar Rotterdam.

PORTSMOUTH 5 Mei. Den 27sten April is alhier binnengeloopen het van Amsterdam naar Padang bestemde Ned. barkschip *Herman*, gevoerd gevoerd geweest door kapt. Bart, welke dien morgen plotseling was overleden. Het schip heeft heden morgen onder bevel qq. van kapt. v. Oosteroom de reis weder aanvaard.

KAAP DE GOEDE HOOP 21 Maart. Nadat nog van de lading van het, alhier in avarij binnengeloopen, Ned schip *Watergeus*, kapt. Giezen, 120 balen (door zeewater beschadigde) Java koffij, van 81½ tot 82⅝, en 7 kaan. (do.) Java Suiker à 32⅛ per cwt. verkocht zijn, vertrok dit schip op 13 dezer naar Amsterdam, na veel reparatie te hebben ondergaan.

Als passagiers bevinden zich daar aan boord: de heer en jongejufvr. Hagedoorn, de heer van de Paarl, de jongejufvr. Vervooren, de heer van Wellington en H. van As (gewezen matroos op het Ned. schip *Walcheren*, die thans hersteld is van eene ziekte, door welke hij genoodzaakt was hier te blijven) benevens 2 emigranten, wier diensttijd nu verstreken is, met name J. Spierdijk en L. Warneke, welke laatstelijk in dienst zijn geweest respectivelijk bij de heeren H. P. Moller, aan de Kaapstad, en P. de Villiers Moll, aan de Paarl.

— In de Tafelbaai kwam op 24 Febr. jl. aan, het Nederl. schip *Estafette*, kapt. Oepkes, na eene reis van 107 dagen van Amsterdam. De reden dier lange reis is alleen toe te schrijven aan windstilte. Al de passagiers zijn welvarend. Na de lading gelost te hebben, vertrok de *Estafette* 5 dezer naar Rangoon.

— Vrijdag avond (18 dezer) arriveerde in de Tafelbaai de brik *Gouverneur van Swieten*, kapt. van Boven Fagg, van Japan naar Londen, om ververschingen in te nemen, hebbende de reis van dit land naar de Kaap in 86 dagen gedaan. Aan boord van dien bodem zijn als passagiers de heeren Crevecoeur en Lastdrager. Reeds heden namiddag denkt men de reis voort te zetten.

Gepraaide Schepen.

6 Maart. bij Kaap Agulhas, *Cornelis Gips*, Seyffert, v. Soerabaija n. Amsterdam.

22 Maart, op 2o NB. en 22o WL., *Catharina Jacoba Henriette*, Tonjer, v. Texel l. v. Southampton, n. Batavia.

22 April, op 49o NBr. en 6o WL., *Petronella*, Leicher, v. Amsterdam n. Batavia.

28 April, op 49o NBr. en 7o WL. *Louisa Kroompr. v. Zweden*, Kunst, v. Rotterdam n. Singapore.

5 Mei, bij Goudstaart, *Ary Scheffer*, Kunst, v. Rotterdam n. Batavia.

Aangekomen Passagiers in Nederland.

Van JAVA: Per *Hollandia*, kapt. Wap: De heer van der Haas en familie, kapt. van het O. I. leger.

Per *Bilderdijk*, kapt. Viëtor: De heer Potasch, luit. der inf.

Vertrokken Passagiers van Nederland.

Naar JAVA: Per *Philips van Marnix*, kapt. van Ruyven: De heeren J. Bode, kapt. der infanterie, met echtgenoot, drie kinderen en Javaansche dienstbode; W. Buurman en echtgenoote; Boot, Carstens, Bosch, de Kruijff, Faber, 't Hoofd, Broring Meijer, Bruins met echtgenoote en twee kinderen; Raadsma en van der Burgh.

HANDELSBERIGTEN.

Amsterdam, 9 Mei.

De *Indigo* en *Cochenille* veilingen der N.H.M. zoo hier als te Rotterdam, was het voornaamste, waardoor de handel in *Koloniale Waren*, sedert onze vorige, zich kenmerkte, en de afloop was zoo gunstig, dat alles coulant koopers vond, de *Indigo* tot 10 c. lager à 80 c. hooger en de *Cochenille* 10 à 30 c. hooger dan in de najaars-veiling. Overigens was de handel van weinig omvang en verkeerde de markt in gedrukte stemming, ook al door het verhoogde bank-disconto te Londen op 9%. Met *Koffij* was het stil op vorige prijzen. *Suiker* met weinig kooplust en te vergeefs à ½ ¼ onder Maart aangeboden. *Rijst* steeds in prijs teruggaande; 9695 bos. Java tot *f* 8¾ à 12½ naar kwal. verkocht. *Specerijen* stiller, *Kaloen* hooger, maar tot slotte door het verhoogde disconto, weer flaauwer. Banka Tin à *f* 66½ in koop, en met *Arak* was het stil.

KOFFIJ zeer stil; verkoopen van eenig belang vonden sedert het vorig bericht niet plaats; alleen voor de behoefte werd nu en dan iets afgedaan tot matige prijzen. De toenemende vraag naar geld, en de dezelfde van hoogde disconto, schijnen mede te werken om de tegenwoordige gedrukte stemming der markt te weeg te brengen. Padang zoude tot 44½ ca. en groene Java vrij goed te plaatsen zijn.

De volgende verkoopen vonden plaats, als alhier:

727 Balen Java, ex Insulaneren,
goed blank Preanger tot 45 cs.

71 Matten Java, ex idem,
blank iets geelachtig preanger tot 46 cs.

en te Rotterdam:

2035 Balen Java, ex Cornwallis,
reëel ordinair groenachtig tot goed ordinair bleek groenachtig, prijs geheim.

Door de N.H.M. zijn in veiling aangeslagen te Amsterdam den 18 Mei e. k.: 86,200 Balen Java Koffij.

De monsters der geheele veiling zijn te bezigtigen te Amsterdam en Rotterdam, 4, 6, 7, 14, 17 en 18 Mei, en op dezelfde dagen te Middelburg en Schiedam die van hetgeen aldaar liggende is; terwijl proefmonsters van den eerstgemelden dag af, op elk der aanvoerplaatsen, van de aldaar liggende Koffij, tot den prijs van 60 cents per half Ned. pond verkrijgbaar zijn.

SUIKER. De markt was gedurende de laatste veertien dagen minder vast en levendig, daar de raffinadeurs zich van de markt terugtrokken, tengevolge der flaauwere berigten omtrent geraffineerd Suiker van Engeland. In de laatste dagen vertoonde zich echter eenige kooplust voor exportatie naar Zweden voor de middel Nos, benaden Stand No. 16, tot *f* ½ onder de waardeverhouding van Maart. De witte soorten trekken weinig attentie.

De voornaamste afdoeningen, die bekend zijn geworden, hebben bestaan in:

1164	Krjs.	Tagal, No. 16¾ pr. Vincent. de Paula, ca.	*f* 40¾	vtst.
800	„	Soer., No. 16, mooije kwal. pr. Germania,	„ 40¾	„
782	„	„ „ 14¾, fraai stoom, pr. China	„ 40½	„
492	„	Passar., „ No. 13, mooi, pr. Germania,	„ 39	„
172	„	„ No. 16¼, fraai stoom, „	„ 40¾	„
1089	„	Soerab., No. 14¾, meest slap, per China, vermoedelijk	à *f* 38¼	voetst.
365	„	Probol., No. 11, pr. Maria Agnes,	à *f* ¼ ond.	Maart.
526	„	Passar., No. 12, fraai pr. Admiraal de Ruiter,	à *f* 38¼	voetst.
538	„	Probol., No. 12¾, mooi pr. Nijverheid	à *f* 31¾	voetst.
694	„	Soerab. en Passar., No. 14½, mooi, pr. Marinus Willem,	à *f* 40	voetst.

Door de N. H. M. zijn tegen 24 Mei te Rotterdam in veiling aangeslagen: ca. 80,400 Krjs. en Kan. Java Suiker.

(*Wordt vervolgd.*)

Van elk in deze Courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet

H. M. VAN DORP.

Snelpersdruk van H. M. VAN DORP, Batavia.